

Forslag

til

Lov om ændring af lov om naturfredning.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 2. maj 1978).*)

§ 1.

I lov om naturfredning, jfr. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. oktober 1975, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1, affattes således:

„Hver amtskommune samt Københavns og Frederiksberg kommuner tilsammen udgør én fredningskreds.“

2. I § 2, stk. 2, ændres „et amt“ til: „en amtskommune“.

3. I § 3, stk. 1, ophæves 3. og 4. pkt., og i stedet indsættes:

„De 2 andre medlemmer vælges af henholdsvis amtsrådet, i hovedstadsområdet dog af hovedstadsrådet, og vedkommende kommunalbestyrelse.“

4. I § 3, stk. 2, 4. pkt., ændres „en frednings-sag“ til: „sagen“.

5. I § 3, stk. 3, § 4, stk. 3, og § 5, stk. 3, ind-sættes efter 1. pkt.:

„Nyvalg af medlemmer og suppleanter i løbet af 4 års perioden gælder dog kun indtil denne periodes udløb.“

6. I § 3 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

„Stk. 5. Alle udgifter vedrørende fredningsnævnene afholdes af vedkommende amtsråd, i hovedstadsområdet dog af hovedstadsrådet. For deltagelse i fredningsnævnernes møder ydes der medlemmerne diæter og befordringsgodtgørelse. Ligger det sted, som

sagen angår, i flere amtskommuner, træffer fredningsnævnet bestemmelse om udgiftsfordelingen.“

7. I § 3, stk. 5, som herefter bliver *stk. 6*, ind-sættes efter „fredningsnævnene“: „og kan fastsætte nærmere regler for samarbejdet med andre myndigheder, og i hvilken rækkefølge andre myndigheder skal inddrages i sagsbehandlingen“.

8. I § 4, stk. 2, 1. pkt., ændres „en suppleant“ til: „en eller flere suppleanter“.

9. § 4, stk. 4, ophæves, og *stk. 5* bliver her-efter *stk. 4*.

10. § 5, stk. 1, 4. pkt., affattes således:

„Det tredje medlem vælges af vedkommen-de amtsråd, for hovedstadsområdet dog af hovedstadsrådet.“

11. § 6 og overskriften hertil affattes således:

„*Amtsrådet og hovedstadsrådet.*“

§ 6. Amtsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, yder efter anmodning bi-stand til fredningsnævnet, overfrednings-nævnet og taksationskommissionen.“

12. § 9 og overskriften hertil ophæves.

13. Kap. III affattes således:

„Fredning.“

Oversigt.

§ 10. Efter reglerne i dette kapitel kan

Miljømin., j. nr. D 4100-2.

*) Se FT: 4062, 4935, 9137, 9419; A. 2529; B. 721, 845. Lov nr. 219 af 24. maj 1978.

der foretages fredning til gennemførelse af de i § 1, stk. 2, nævnte formål.

Stk. 2. Fredning af et område sker ved fastsættelse af fredningsbestemmelser som nævnt i § 18.

Stk. 3. For det tab, som en fredning påfører en ejer, bruger eller anden indehaver af en rettighed over en fredet ejendom, ydes der erstatning efter reglerne i §§ 19 og 23-24.

Foreløbigt forbud.

§ 11. Miljøministeren eller amtsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, kan nedlægge forbud mod, at der retligt eller faktisk etableres forhold, som strider mod en påtænkt fredning. Forbudet er gældende, indtil der er foretaget bekendtgørelse i Statstidende om fredningssagens rejsning, jfr. § 15, dog længst i et år. Forbudet skal tinglyses på den pågældende ejendom. Tinglysningen er uden betydning for forbudets gyldighed.

Foreløbigt forslag til fredningsbestemmelser.

§ 12. Det påhviler den, der agter at rejse en fredningssag, jfr. § 13, at offentliggøre et foreløbigt fredningsforslag for området. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om offentliggørelsen og om, i hvilken udstrækning og på hvilken måde der skal gives særskilt underretning til myndigheder og til ejere og brugere, der berøres af sagen.

Rejsning af fredningssag.

§ 13. Fredningssag kan rejses af et ministerium, vedkommende amtsråd, i hovedstadsområdet tillige hovedstadsrådet, vedkommende kommunalbestyrelse eller en efter § 8 anerkendt forening eller institution.

Stk. 2. Fredningssag rejses ved indsendelse til fredningsnævnet af et fredningsforslag, der omfatter fredningsbestemmelser for et nærmere angivet område og en redegørelse for forslaget baggrund.

Afvisning af fredningssag.

§ 14. Fredningsnævnet kan beslutte at afvise sagen, hvis nævnet finder, at der ikke eller ikke for tiden kan blive tale om fredning af det pågældende område.

Stk. 2. Fredningsnævnet bekendtgør en beslutning efter stk. 1 i de dagblade, der udkommer på enen. Den, der har rejst sagen,

giver underretning om sagens afvisning til dem, der har modtaget særskilt underretning i henhold til § 12.

Stk. 3. Fredningsnævnets beslutninger efter stk. 1, kan påklages til overfredningsnævnet af de i § 13, stk. 1, nævnte myndigheder m.v. Klagefristen er 4 uger fra den dag, beslutningen er meddelt den pågældende.

Fredningsnævnets bekendtgørelse af sagens rejsning.

§ 15. Hvis sagen ikke afvises efter § 14, bekendtgør fredningsnævnet sagens rejsning i Statstidende og de dagblade, der udkommer på enen.

Endvidere giver fredningsnævnet særskilt underretning herom og om de foreslåede fredningsbestemmelser i det mindste til ejerne og brugerne af de ejendomme, der helt eller delvis er omfattet af bestemmelserne.

Stk. 2. Nærmere regler til supplerung af stk. 1 kan fastsættes i forretningsordenen for fredningsnævn.

Retsvirkningerne af bekendtgørelsen.

§ 16. Når der har fundet bekendtgørelse sted i Statstidende, må der ikke foretages noget, som strider imod de foreslåede fredningsbestemmelser.

Stk. 2. Fredningsnævnet kan efter ansøgning meddele dispensationer fra stk. 1.

Stk. 3. Fredningsnævnets afgørelser efter stk. 2 kan påklages til overfredningsnævnet af den, der har ansøgt om dispensationen, og den, der har rejst fredningssagen. Overfredningsnævnet kan udsætte afgørelsen af klagesagen, indtil fredningssagen er endeligt afgjort.

Stk. 4. Bestemmelserne om klage i § 58, stk. 3-7, finder tilsvarende anvendelse på afgørelser efter stk. 2.

Fredningsnævnets behandling af sagen.

§ 17. Fredningsforslaget drøftes på mindst ét almindeligt møde, hvis afholdelse bekendtgøres af fredningsnævnet i et eller flere af de dagblade, der udkommer på enen. Til et almindeligt møde indbydes ved særskilte breve i det mindste:

1) ejerne og brugerne af ejendomme, der er omfattet af forslaget,

2) de offentlige myndigheder, for hvem forslaget har særlig interesse,

3) de foreninger o. lign., der over for fredningsnævnet har fremsat skriftlig anmodning om at blive holdt underrettet om fredningsforslag, samt

4) andre, hvis de over for fredningsnævnet har fremsat anmodning om at blive indbudt til møde i den pågældende sag.

Stk. 2. Fredningsnævnet kan indkalde de enkelte i sagen interesserede ejere, brugere, rettighedshavere, myndigheder og foreninger o. lign. til yderligere møder til behandling af særlige spørgsmål i sagen. Et sådant møde skal afholdes efter begæring herom.

Stk. 3. Krav om erstatning i anledning af fredningen kan fremsættes under et møde eller skriftligt over for fredningsnævnet.

Stk. 4. Under sagens behandling foretager fredningsnævnet besigtigelse af det område, der foreslås fredet.

Stk. 5. Fredningsnævnets behandling af en fredningssag afsluttes med, at nævnet træffer afgørelse om, hvorvidt fredningen skal gennemføres, idet nævnet i så fald fastlægger fredningens geografiske udstrækning og fastsætter nærmere fredningsbestemmelser for området, jfr. § 18, samt afgør erstatningsspørgsmålene, jfr. § 19.

Stk. 6. Nærmere regler om nævnets behandling af fredningssager kan fastsættes i forretningsordenen for fredningsnævn.

Fredningsbestemmelser.

§ 18. Fredningsbestemmelser skal indeholde en udtrykkelig angivelse af fredningens formål.

Stk. 2. Fredningsbestemmelser kan gå ud på bevarelse af den nuværende tilstand, således at f. eks. yderligere dyrkning, beplantning, indgreb over for plante- og dyreliv, gravning eller bebyggelse af enhver art eller af visse arter fremtidig forbydes. Fredningsbestemmelser kan endvidere indeholde forskrifter om, hvorledes det fredede areal fremtidig må anvendes, herunder også bestemmelser om forbud mod færdsel på arealet og om, at visse former for anvendelse kræver forudgående tilladelse. I særlige tilfælde kan det bestemmes, at eksisterende beplantninger, bebyggelser eller andre indretninger skal fjernes.

Stk. 3. Ud fra hensynet til befolkningens friluftsliv kan fredningsbestemmelserne give

almenheden ret til brug af bestemte arealer til færdsel, ophold eller lignende. Fredningsnævnet kan udfærdige et ordensreglement, der bekendtgøres ved oplag på stedet.

Stk. 4. Fredningsbestemmelser kan indeholde retningslinjer for udførelsen af anlægs- og plejearbejder til virkeliggørelse af fredningens formål og kan i særlige tilfælde indeholde påbud om udførelse af nærmere angivne foranstaltninger.

Stk. 5. I forbindelse med fastsættelsen af bestemmelser efter stk. 2-4 kan det bestemmes, at en ejendom eller en del af en ejendom skal afstås til det offentlige.

Erstatning.

§ 19. Fredningsnævnet fastsætter erstatning til ejere, brugere og andre indehavere af rettigheder over de fredede ejendomme for det tab, som fredningen påfører dem. Erstatning til andre end ejere og brugere kan kun tilkendes, hvis krav om erstatning er fremsat efter reglerne i § 17, stk. 3.

Stk. 2. Rettes et påbud efter § 18, stk. 4, til en offentlig myndighed, bestemmer fredningsnævnet, om der i den anledning skal ydes erstatning og med hvilket beløb.

Stk. 3. Gennemføres fredningen ikke, kan der efter anmodning ydes en godtgørelse til private ejere, brugere eller andre rettighedshavere i anledning af tab ved ikke at have kunnet udnytte ejendommen som hidtil i tiden mellem den i § 15 nævnte bekendtgørelse i Statstidende og opgivelsen af fredningen.

Stk. 4. Erstatningsbeløb forrentes fra datoen for fredningsnævnets afgørelse, og indtil beløbet kan hæves, med en årlig rente, der er 1 pct. højere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto. Under særlige omstændigheder kan der fastsættes et andet begyndelsestidspunkt for forrentningen.

Fredningsnævnets bekendtgørelse af sagens afgørelse.

§ 20. Fredningsnævnet foretager bekendtgørelse om sagens afgørelse i Statstidende og de dagblade, der udkommer på egnen.

Stk. 2. Fredningsbestemmelserne sendes til enhver, der under sagen har givet møde for nævnet eller fremsat ønske om underret-

ning om sagens afgørelse. Fredningsbestemmelserne skal dog i det mindste sendes til dem, der efter § 15, stk. 1, har fået særskilt underretning om sagens rejsning.

Stk. 3. Går fredningsnævnets afgørelse ud på, at der ikke skal gennemføres fredning, sendes underretning herom til de i stk. 2 nævnte.

Stk. 4. Afgørelsen af erstatningsspørgsmålene sendes i det mindste til enhver, hvis erstatningskrav er påkendt.

Stk. 5. Nærmere regler om nævnets bekendtgørelse og underretning om afgørelser i fredningssager kan fastsættes i forretningsordenen for fredningsnævn.

§ 21. Fredningsnævnet lader fredningsbestemmelser tinglyse på de pågældende ejendomme.

Retsvirkningerne af fredning.

§ 22. Når der er foretaget bekendtgørelse i Statstidende efter § 20, stk. 1, skal fredningsbestemmelserne overholdes af alle og enhver. Fra samme tidspunkt er fredningsbestemmelserne bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet.

Stk. 2. Hvis der ved fredningen sker afståelse efter § 18, stk. 5, bortfalder alle rettigheder til eller over det afståede, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde. Ved afståelse af en del af en ejendom påhviler det vedkommende myndighed snarest at lade arealet udstykke og afholde de dermed forbundne udgifter.

Erstatningens udbetaling.

§ 23. Miljøministeriet foranlediger, at tilkendte erstatninger udbetales, og drager omsorg for den delvise refusion efter § 24. En erstatning kan først kræves udbetalt, når det er endeligt afgjort, om fredningen skal gennemføres, jfr. §§ 32 og 33.

Stk. 2. Når panterrettigheder i det afståede bortfalder, jfr. § 22, stk. 2, kan udbetaling af erstatning for afståelsen kun ske til ejeren med panthaverens samtykke. Dette gælder dog ikke, hvor fredningsnævnet eller overfredningsnævnet skønner, at afståelsen ikke medfører forringelse af pantesikkerheden.

Erstatningsfordeling.

§ 24. Staten betaler tre fjerdedele af fredningserstatningen. Den sidste fjerdedel betales af det pågældende amtsråd, i hovedstadsområdet dog af hovedstadsrådet. Ligger det fredede område i flere amtskommuner, træffer fredningsnævnet eller overfredningsnævnet bestemmelse om fordelingen af den sidste fjerdedel.

Stk. 2. Overfredningsnævnet kan med to tredjedele flertal bestemme, at staten skal betale indtil ni tiendedele af erstatningen. Bestemmelse herom kan kun træffes, hvis fredningen medfører store udgifter og skønnes at have national betydning.

Stk. 3. Ved fredninger, der hovedsagelig har betydning for en kommune, kan fredningsnævnet eller overfredningsnævnet bestemme, at kommunen helt eller delvis skal betale den del af fredningserstatningen, som efter stk. 1 påhviler staten, eller gøre fredningens gennemførelse afhængig af, at kommunen helt eller delvis betaler denne andel.

Forelæggelse for overfredningsnævnet.

§ 25. Når erstatningen i anledning af en fredning overstiger 100.000 kr., forelægger fredningsnævnet afgørelserne i fredningssagen for overfredningsnævnet til efterprøvelse.

Klage over fredningsnævnets afgørelse af fredningssagen.

§ 26. Fredningsnævnets afgørelser i fredningssager kan påklages til overfredningsnævnet af enhver, som efter § 20 skal underrettes særskilt om afgørelsen. Fredningsnævnets afgørelse af et spørgsmål om erstatning og godtgørelse kan dog kun påklages af den, hvis erstatningskrav er påkendt, af miljøministeren og vedkommende amtsråd, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, samt af en kommunalbestyrelse, der efter § 24, stk. 3, er pålagt at betale en del af fredningserstatningen.

Stk. 2. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 3. Underretningerne om sagens afgørelse skal indeholde oplysning om reglerne i stk. 1 og 2.

Overfredningsnævnets behandling af en fredningssag.

§ 27. Forinden overfredningsnævnet træffer afgørelse i en sag om fredning, der er påklaget efter § 14, stk. 3, eller § 26, foretager overfredningsnævnet besigtigelse af det pågældende område og afholder offentligt møde om sagen. Til mødet indbydes i det mindste klagerne samt ejere og brugere, for hvem overfredningsnævnets afgørelse i klagesagen har umiddelbar betydning.

Stk. 2. Besigtigelse kan undlades, hvis klagen angår spørgsmål, til hvis påkendelse en besigtigelse ikke skønnes nødvendig. Det offentlige møde kan undlades, hvis de omtvistede spørgsmål skønnes tilstrækkeligt belyst ved det skriftlige materiale i sagen.

Stk. 3. Overfredningsnævnet kan indkalde de enkelte i sagen interesserede ejere, brugere, rettighedshavere, myndigheder og foreninger o. lign. til møder til behandling af særlige spørgsmål i sagen.

Stk. 4. Nærmere regler om overfredningsnævnets behandling af fredningssager kan fastsættes i forretningsordenen for overfredningsnævnet.

Overfredningsnævnets afgørelse.

§ 28. Overfredningsnævnet kan ændre fredningsnævnets afgørelse om fredningen, herunder fredningens geografiske udstrækning, fredningsbestemmelserne og erstatningen. Dette gælder, uanset hvem der har rejst fredningssagen eller påklaget fredningsnævnets afgørelse, og uanset fredningsforslaget og de forslag og krav, der er fremført for fredningsnævnet og overfredningsnævnet.

Stk. 2. Hvis der i henhold til § 27, stk. 2, ikke er afholdt offentligt møde, kan overfredningsnævnet kun beslutte at udvide fredningens omfang, efter at der på anden måde er givet de berørte lejlighed til at udtale sig.

Stk. 3. Finder overfredningsnævnet i modsætning til fredningsnævnet, at en foreslået fredning bør gennemføres, kan overfredningsnævnet bestemme, at fredningsnævnet skal optage sagen til fornyet behandling efter reglerne i § 17. Overfredningsnævnet kan endvidere bestemme, at en af overfredningsnævnet besluttet udvidelse af fredningens omfang skal behandles af fredningsnævnet efter reglerne i § 17.

Stk. 4. I særlige tilfælde kan overfredningsnævnet undlade at tage stilling til et erstatningskrav, der er påkendt af fredningsnævnet eller fremsat over for overfredningsnævnet, og forelægge spørgsmålet for taksationskommissionen til afgørelse.

Bekendtgørelse af overfredningsnævnets afgørelse.

§ 29. Overfredningsnævnets afgørelse bekendtgøres efter reglerne i § 20, stk. 1-4.

Stk. 2. Afgørelser af erstatningsspørgsmål skal indeholde oplysning om reglerne i § 30, stk. 1-2.

Stk. 3. Nærmere regler om bekendtgørelse og underretning om overfredningsnævnets afgørelser kan fastsættes i forretningsordenen for overfredningsnævnet og fredningsnævn.

Taksation.

§ 30. Overfredningsnævnets afgørelser af erstatningsspørgsmål kan påklages til taksationskommissionen af den, hvis erstatningskrav er påkendt, af miljøministeren og vedkommende amtsråd, henholdsvis hovedstadsrådet, samt af en kommunalbestyrelse, der efter § 24, stk. 3, skal betale en del af fredningserstatningen. En afgørelse efter § 19, stk. 2-3, eller § 24 kan dog ikke påklages.

Stk. 2. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 3. Taksationskommissionen kan, uanset de for denne nedlagte påstande, tage stilling til ethvert spørgsmål om erstatningen under forudsætning af, at parterne har haft lejlighed til at fremkomme med deres bemærkninger dertil.

Stk. 4. Taksationskommissionens afgørelse skal begrundes og særligt angive kommissionens stilling til de omstændigheder, parterne har påberåbt sig.

Stk. 5. Nærmere regler om taksationskommissionens behandling af sagen fastsættes i forretningsordenen for taksationskommissionen.

Stk. 6. Søgsmål til prøvelse af taksationskommissionens afgørelse skal anlægges inden 8 uger efter, at afgørelsen er meddelt pågældende. Retssag anlægges ved den ret, under hvilken ejendommen er beliggende, og behandles i første instans ved landsret.

Stk. 7. Spørgsmål, der kan prøves af taksationskommissionen, kan ikke indbringes for domstolene, før taksationskommissionens afgørelse foreligger.

§ 31. Når en erstatningsberettiget til varetagelse af sine interesser under sagens behandling har afholdt nødvendige udgifter til sagkyndig bistand, herunder til advokat, revisor m. v., kan henholdsvis fredningsnævnet, overfredningsnævnet og taksationskommissionen bestemme, at der skal ydes en passende godtgørelse herfor. Afgørelser efter 1. pkt. kan ikke påklages.

Overfredningsnævnets genoptagelse af sagen.

§ 32. I særlige tilfælde kan overfredningsnævnet tage spørgsmålet om fredningens omfang og fredningsbestemmelsernes indhold op til fornyet behandling, når taksationskommissionens afgørelse af erstatningsspørgsmålet foreligger, eller når spørgsmålet er afgjort ved endelig dom.

Forelæggelse for folketingets finansudvalg.

§ 33. Når staten skal betale mere end 500.000 kr. i erstatning i anledning af en fredning, er fredningens gennemførelse afhængig af, at folketingets finansudvalg giver tilslutning til beløbets udbetaling. Miljøministeren afgør, om sådan tilslutning skal søges.

Stk. 2. Miljøministeren kan med tilslutning fra folketingets finansudvalg fastsætte en højere beløbsgrænse end den i stk. 1 nævnte.

Dispensationer fra fredninger.

§ 34. Dispensation fra en fredningsbestemmelse kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål. En dispensation meddeles af fredningsnævnet, hvis nævnets kendelse ikke har været indbragt for overfredningsnævnet, og ellers af overfredningsnævnet efter indstilling fra fredningsnævnet. Overfredningsnævnet kan bemyndige fredningsnævnet til at meddele dispensationer, som efter 2. pkt. skal meddeles af overfredningsnævnet.

Stk. 2. Fredningsnævnets afgørelser efter stk. 1 kan påklages til overfredningsnævnet

af den, der har ansøgt om dispensation, og af de i § 13, stk. 1, nævnte myndigheder m. v. Bestemmelserne om klage i § 58, stk. 3-7, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Nærmere regler om behandlingen af dispensationssager kan fastsættes i forretningsordenerne for fredningsnævn og overfredningsnævnet.

Ændringer af fredninger.

§ 34 a. Videregående afvigelser fra fredningsbestemmelser end nævnt i § 34 samt ændringer og hel eller delvis ophævelse af fredningsbestemmelser kan kun foretages efter forslag herom fra en af de i § 13, stk. 1, nævnte myndigheder m. v.

Stk. 2. Hvis en afgørelse efter stk. 1 medfører en væsentlig værdiforøgelse for en ejendom, kan afgørelsen gøres betinget af, at ejeren til statskassen indbetaler et beløb, der ikke må overstige hverken værdiforøgelsen eller den tidligere tilkendte fredningserstatning.

Stk. 3. En afgørelse efter stk. 1 træffes, efter at forslaget er behandlet efter reglerne i §§ 12, 13 og 17.

Stk. 4. Bestemmelserne i §§ 20, 21 og 26 finder tilsvarende anvendelse. Betingelser fastsat efter stk. 2 kan dog kun påklages af vedkommende ejer og miljøministeren.

Stk. 5. Overfredningsnævnets afgørelse vedrørende betingelser fastsat efter stk. 2 kan påklages til taksationskommissionen af vedkommende ejer og miljøministeren. § 58, stk. 3, 4 og 7, finder tilsvarende anvendelse."

14. Kap. IV affattes således:

„Fredningsplanlægning.

Planlægningsgrundlaget.

§ 35. Amsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, udfører en kortlægning, analyse og vurdering af regionens fredningsinteresser, jfr. § 1. Miljøministeren fastsætter retningslinjer for arbejdets udførelse.

Stk. 2. Miljøministeren kan beslutte selv at udføre de i stk. 1 nævnte opgaver dels for særlige områder inden for regionen, dels for hele landet for så vidt angår visse typer af fredningsinteresser.

Stk. 3. Miljøministeren udarbejder landsdækkende oversigter over fredningsinteresserne.

Fredningsplanlægning.

§ 36. Amdsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, udarbejder på grundlag af det efter § 35 tilvejebragte materiale en plan til varetagelse af de i § 1 nævnte interesser. Planen må ikke være i strid med regionplanlægningen.

Stk. 2. Miljøministeren yder vejledning om og kan fastsætte retningslinjer for planernes indhold og tilvejebringelse.

Stk. 3. Miljøministeren kan beslutte selv at udarbejde planer til varetagelse af særlige fredningsinteresser af videnskabelig, historisk eller rekreativ betydning. Sådanne planer indarbejdes i de i stk. 1 nævnte planer.

§ 37. Amdsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, offentliggør forslag til den i § 36, stk. 1, nævnte plan. Miljøministeren kan give nærmere regler for offentliggørelsen.

Stk. 2. Tidligst tre måneder efter offentliggørelsen påbegynder amtsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, udarbejdelsen af et endeligt forslag til plan, der fremsendes til miljøministerens godkendelse. Planen skal være ledsaget af eventuelt modtagne tilkendegivelser.

Stk. 3. Ministeren kan godkende planen delvis, hvis dette findes hensigtsmæssigt og skønnes at kunne ske uden væsentlig risiko for uheldig foregribelse af planen som helhed. I forbindelse med godkendelse kan ministeren foretage ændringer efter forudgående forhandlinger med amtsrådet, henholdsvis hovedstadsrådet.

§ 38. Amdsrådet, hovedstadsrådet og kommunalbestyrelserne skal virke for planens gennemførelse ved udøvelse af beføjelser efter denne lov.

Stk. 2. Planen angiver retningslinjer for de i stk. 1 nævnte myndigheders varetagelse af fredningshensyn ved udøvelsen af beføjelser efter anden lovgivning.

§ 39. Godkendte planer kan ændres efter reglerne i § 37. Miljøministeren kan pålægge amtsrådet, henholdsvis hovedstadsrådet, at udarbejde ændringsforslag til en godkendt

fredningsplan og kan selv foretage ændringer, jfr. § 36, stk. 3."

15. Overskriften til kap. V affattes således: „Anlæg m. v.“, § 41 og overskriften hertil samt §§ 42-43 ophæves, og i stedet indsættes:

„Offentlige anlæg.

§ 42. Offentlige anlæg uden for byer og bymæssige bebyggelser skal placeres og udformes således, at der i videst muligt omfang tages hensyn til landskabsbilledet og de øvrige naturfredningsmæssige værdier.

Stk. 2. Miljøministeren kan med tilslutning af den eller de ministre, hvorunder de pågældende anlægsarbejder hører, fastsætte regler om, at placering og udformning af nærmere angivne kategorier af offentlige anlæg skal godkendes af miljøministeren eller amtsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet. Bestemmelse herom kan træffes for hele landet eller for nærmere angivne dele af landet.

Stk. 3. Miljøministeren kan efter forhandling med vedkommende ministre give nærmere forskrifter for administrationen af den i stk. 2 nævnte godkendelsesordning.

Stk. 4. Miljøministeren kan efter forhandling med vedkommende ministre give nærmere forskrifter for samarbejdet mellem amtsrådet og hovedstadsrådet og andre myndigheder.

Anlæg m. v. i forbindelse med vådområder.

§ 43. Ændringer af offentlige vandløbs åbne forløb og af naturlige søers tilstand samt etablering af dambrug må kun ske med tilladelse fra amtsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet. Arbejder i henhold til gældende vandløbsregulativer kan dog foretages uden tilladelse fra amtsrådet eller hovedstadsrådet.

Stk. 2. Ændringer af det åbne forløb af private vandløb med en bundbredde på mindst 1,5 m samt af tilstanden af moser må kun ske med tilladelse fra amtsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet. Tilsvarende regel gælder efter miljøministerens bestemmelse for nærmere angivne private vandløb med en bundbredde på under 1,5 m.

Stk. 3. Rørskær i perioden 1. marts—1. november kan kun ske med tilladelse fra miljøministeren.

Stk. 4. Miljøministeren kan bestemme, at de i stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 1. pkt., nævnte bestemmelser ikke skal gælde for nærmere angivne kategorier af vandløb, søer og moser. Bestemmelse herom kan træffes for hele landet eller for nærmere angivne dele af landet.

Stk. 5. Miljøministeren kan bestemme, at tilladelse efter stk. 1, 1. pkt., og stk. 2 i nærmere angivne tilfælde af mere vidtrækkende betydning i stedet meddeles af ministeren. Bestemmelse herom kan træffes for hele landet eller for nærmere angivne dele af landet.

Stk. 6. Miljøministeren kan beslutte at overtage afgørelsen i en for amtsrådet eller hovedstadsrådet indbragt sag, når sagen skønnes af mere vidtrækkende betydning.

Stk. 7. Miljøministeren kan give amtsrådet og hovedstadsrådet nærmere forskrifter for administrationen af stk. 1, 1. pkt., og stk. 2.

Stk. 8. Miljøministeren kan efter forhandling med vedkommende ministre give nærmere forskrifter for samarbejdet mellem amtsrådet og hovedstadsrådet og andre myndigheder.

Påbud om hegning, beplantning m. v.

§ 44. Hvis anvendelsen af en ejendom i det åbne land til

- 1) campingpladser, væddeløbs- og motorbaner samt skydebaner,
- 2) tankstationer,
- 3) oplagspladser, der ikke er nødvendige for landbrugs-, skovbrugs- eller fiskeri-erhvervet, samt lossepladser og
- 4) pelsdyrfarme og dambrug

medfører væsentlige ulemper eller virker stærkt skæmmende i forhold til omgivelserne, kan amtsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, meddele ejeren påbud om etablering af hegn, beplantning eller andre foranstaltninger, som kan afhjælpe forholdet. Dette gælder, uanset hvornår anlægget er etableret, og om det er sket i henhold til tilladelse efter naturfredningsloven.

Klager m. v.

§ 45. Afgørelser efter § 43, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, kan påklages til miljøministeren

af ansøgeren, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner, jfr. § 8. Endvidere kan afgørelserne påklages af enhver, der må antages at have en væsentlig, individuel interesse i afgørelsen. Et påbud efter § 44, kan påklages til miljøministeren af ejeren.

Stk. 2. De klageberettigede efter stk. 1, 1. pkt. og 3. pkt., skal skriftligt underrettes om afgørelsen. Afgørelser efter § 43, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, skal offentliggøres. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler for offentliggørelsen, herunder, at offentliggørelse i nærmere angivne tilfælde ikke skal finde sted.

Stk. 3. Bestemmelserne om klage i § 58, stk. 3-6, finder tilsvarende anvendelse på afgørelser i henhold til § 43, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, samt § 44.“

16. I § 47, stk. 3, ændres i 1. pkt. „§ 14“ til: „§ 17“, og i 2. pkt. „§§ 15, 16, stk. 2, og § 58, stk. 1, 4 og 5“ til: „§ 58, stk. 1, 3, 4 og 7“.

17. § 47 a, stk. 2, nr. 5 ophæves, og nr. 2 affattes således:

„2) sådanne ændringer i terrænet, der er nødvendige i forbindelse med anlæg m. v., der er godkendt af amtsrådet, henholdsvis hovedstadsrådet, eller af miljøministeren i henhold til bestemmelserne i § 43.“

18. I § 54, stk. 1, indsættes efter 2. pkt. som et nyt punktum:

„I tiden 1. april—1. september må løse hunde ikke medtages.“

3. og 4. pkt. bliver herefter 4. og 5. pkt.

19. § 54, stk. 5, affattes således:

„Stk. 5. På de for almenhedens færdsel åbne strandbredder må der ikke iværksættes foranstaltninger, der er til hinder for den frie færdsel og ophold, eller i det hele foretages noget, der vil være til væsentlig ulempe for almenhedens ret hertil. Fredningsnævnet eller for arealer, der ejes af staten, miljøministeren kan gøre undtagelse fra denne regel. Anbringelse af høfder, ålegårde, kreaturhegn og badebroer kan dog finde sted, når der holdes en passage åben bag om, over eller gennem de pågældende anlæg.“

20. I § 54, stk. 7, ændres „lov om bestyrelsen af de offentlige veje“ til: „lov om offentlige veje“.

21. I § 54, stk. 9, indsættes som 2. pkt.:

„For strandarealer, der efter den for de sønderjyske landsdele ved lov nr. 123 af 1. juni 1929 opretholdte lovgivning fra tiden før 15. juni 1920 ikke er undergivet privat ejendomsret, men er åbne for benyttelse for alle og enhver, kan miljøministeren fastsætte forskrifter for almenhedens benyttelse inden for rammerne af gældende lovgivning.“

22. I § 54, stk. 11, 1. pkt., udgår „gennem vedkommende fredningsplanudvalg“.

23. I § 55, stk. 1, 1. og 2. pkt., ændres „landbrugsministeren“ til: „miljøministeren“.

24. I § 55 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

„Stk. 6. Miljøministeren fastsætter de almindelige regler for almenhedens færdsel og ophold i private skove.“

Stk. 6-8 bliver herefter stk. 7-9.

25. I § 56, stk. 1, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

„Løse hunde må ikke medtages.“

26. I § 56 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

„Stk. 3. Miljøministeren fastsætter de almindelige regler for almenhedens færdsel og ophold på udyrkede arealer.“

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

27. Efter § 56 indsættes i kap. VIII:

„§ 56 a. Miljøministeren kan af hensyn til varetagelsen af naturvidenskabelige interesser bestemme, at retten til færdsel og ophold efter §§ 54 og 56 ikke gælder for nærmere udpegede strandbredder og udyrkede arealer, herunder ubeboede øer.“

28. I § 57 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

„Stk. 5. Miljøministeren kan fastsætte regler, hvorefter det i nærmere angivet omfang tillades at anbringe reklamer på både.“

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

29. Kap. X affattes således:

„Klager m. v. vedrørende afgørelser efter kap. VI-IX.

§ 58. Fredningsnævnets afgørelser efter kapitlerne VI-IX kan påklages til overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, vedkommende amtsråd, i hovedstadsområdet tillige hovedstadsrådet, kommunalbestyrelsen samt anerkendte foreninger og institutioner, jfr. § 8. Afgørelserne kan tillige påklages af miljøministeren.

Stk. 2. Rigsantikvarens afgørelse efter §§ 48, 49, stk. 1, og 50 kan påklages til miljøministeren af ejendommens ejer og bruger. Rigsantikvarens afgørelse efter § 48 kan påklages af de i stk. 1, 1. pkt., nævnte myndigheder m. v.

Stk. 3. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 4. Afgørelsen skal indeholde oplysning om, til hvilken myndighed afgørelsen kan påklages, af hvem den kan påklages, fristen herfor samt oplysning om reglen i stk. 5.

Stk. 5. En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af klagemyndigheden.

Stk. 6. Klagemyndigheden påser, at den, hvem tilladelsen eller dispensationen er meddelt, får underretning om klagen.

Stk. 7. De klageberettigede efter stk. 1 og 2 skal skriftligt underrettes om afgørelsen.“

30. I § 59 indsættes som *stk. 2-4*:

„Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om kontrol med eller helt eller delvist forbud mod transport, opbevaring, salg samt ind- og udførsel af de i stk. 1 nævnte plante- og dyrearter.

Stk. 3. Miljøministeren kan bestemme, at den, der erhvervsmæssigt foretager eller lader foretage udstopning, præparering eller tørring af de i stk. 1 nævnte plante- og dyrearter, skal have særlig autorisation hertil. Ministeren kan fastsætte nærmere regler for en sådan autorisationsordning.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler efter stk. 2 og 3 for vilde pattedyr og

fugle, der ikke forekommer i vildtlevende tilstand her i landet.“

31. § 60 a, 1. pkt., affattes således:

„Miljøministeren kan efter forhandling med handelsministeren fastsætte regler, hvorefter sejlads med motordrevne fartøjer, som ikke er erhvervsmæssig, og som ved støj eller på anden måde er til gene for omgivelserne, forbydes helt eller delvis på vandløb, søer og på søterritoriet.“

32. I § 60 a indsættes som stk 2:

„Stk. 2. Miljøministeren kan efter anmodning fra vedkommende amtsråd fastsætte regler om regulering af almenhedens brug af vandløb og søer til ikke-erhvervsmæssig sejlads.“

33. I § 60 b, stk. 1, 1. pkt., ændres „herunder forbud mod eller kontrol med ind- og udførsel af planter og dyr“ til: „herunder beskyttelse af planter og dyr eller enkelte arter heraf“.

34. I § 64 a indsættes som 2. og 3. pkt.:

„Dette gælder også andre tilladelser samt dispensationer, der er meddelt efter denne lov eller forskrifter udstedt i henhold til loven, en fredningskendelse eller en fredningsbestemmelse. Tilladelser m. v. skal indeholde oplysning herom.“

35. Efter § 64 a indsættes:

„§ 64 b. Byggetilladelse efter byggeloven må ikke meddeles til byggearbejder, der nødvendiggør en tilladelse eller dispensation i henhold til denne lov eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter eller fredningsbestemmelser o. lign., før tilladelsen m. v. er givet og klagefristen er udløbet, uden at klage er iværksat.“

36. Som overskrift til § 65 a indsættes:

„Fredningsstyrelsen m. v.“

37. I § 65 a, stk. 1, ændres „en under ministeriet oprettet styrelse eller tilsvarende institution“ til: „fredningsstyrelsen eller en tilsvarende institution under ministeriet“.

38. I § 65 a, stk. 3, ændres „§ 58, stk. 3, jfr. stk. 4-7“ til: „§ 58, stk. 2, jfr. stk. 3-7“.

39. Efter § 65 a indsættes i kap. XII:

„§ 65 b. Fredningsstyrelsen yder faglig rådgivning og anden bistand til miljøministeren og andre myndigheder i spørgsmål vedrørende naturfredning.

Stk. 2. Fredningsstyrelsen skal holde sig orienteret om naturfredningsinteressernes varetagelse i landets forskellige dele. Styrelsen skal holde sig orienteret om den til enhver tid værende faglige viden på området og kan iværksætte forsknings- og undersøgelsesprojekter af betydning for naturfredningsinteressernes varetagelse.

Stk. 3. Fredningsstyrelsen forestår vejlednings- og informationsvirksomhed om naturfredningsspørgsmål over for andre myndigheder og private.

§ 65 c. Amtsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, opretter en fredningsadministration under en amtsfredningsinspektør eller tilsvarende stilling.

Stk. 2. Den pågældende bistår amtsrådet, henholdsvis hovedstadsrådet, ved udøvelsen af dets beføjelser i henhold til naturfredningsloven samt i forbindelse med andre afgørelser, der berører fredningsmæssige interesser.“

40. § 66, stk. 1, affattes således:

„§ 66. Med bøde straffes den, der:

- 1) overtræder §§ 16, stk. 1, 43, stk. 1-3, 46, stk. 1 og 5, 47, stk. 1, 47 a, stk. 1, 48, 49, stk. 1, 53, stk. 1, 54, stk. 1, 2. og 3. pkt. samt stk. 5, 55, stk. 3 og 4, 56, stk. 1, 3. og 4. pkt., 57, stk. 1, 58, stk. 5, og 63,
- 2) handler i strid med en fredningskendelse eller en fredningsbestemmelse,
- 3) tilsidesætter vilkår, der er fastsat i en tilladelse eller godkendelse i henhold til loven eller forskrifter, der er udstedt i medfør af loven, en fredningskendelse eller en fredningsbestemmelse,
- 4) overtræder forbud, der er nedlagt efter § 11,
- 5) undlader at efterkomme et påbud, der er udstedt i henhold til loven, forskrifter fastsat i medfør af loven, en fredningskendelse eller en fredningsbestemmelse,
- 6) hindrer almenhedens ret til færdsel, ophold og badning i henhold til kap. VIII.

7) overtræder forbud fastsat i henhold til §§ 54, stk. 4, 55, stk. 1, 2. pkt. og stk. 5, 1. pkt. samt 56, stk. 2, 2. pkt.“

41. I § 66, stk. 4, ændres „§ 13, stk. 2“ til: „§ 16, stk. 1“.

§ 2.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1979, jfr. dog stk. 2-6.

Stk. 2. Lov nr. 595 af 13. november 1940 om stianlæg m. v. i Københavnsegnens grønne områder (stiloven) ophæves efter miljøministerens bestemmelse. Miljøministeren kan samtidig fastsætte regler vedrørende de med hjemmel i stiloven pålagte servitutter og den fremtidige administration heraf.

Stk. 3. Bestemmelser om påtaleret i fredningskendelser og -deklarationer efter den tidligere lovgivning samt i overenskomster om fredning, indgået for fredningsnævn, ophæves.

Stk. 4. Bestemmelsen i § 64 a, 2. pkt. anvendes også på tilladelser eller dispensationer, der er meddelt før 1. januar 1979. De bortfalder imidlertid ikke før 1. januar 1984, medmindre de på andet grundlag må anses for at være bortfaldet før dette tidspunkt.

Stk. 5. Forbud nedlagt efter § 40 bevarer deres gyldighed — og overtrædelse heraf kan straffes efter de hidtil gældende regler — indtil forbudet udløber.

Stk. 6. Sager om etablering af de i § 43, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, nævnte oplagspladser, lossepladser samt pelsdyrfarme, som før

1. januar 1979 er modtaget i fredningsplanudvalget, færdigbehandles af vedkommende amtsråd, i hovedstadsområdet hovedstadsrådet, efter de hidtil gældende regler.

§ 3.

Stk. 1. Miljøministeren kan vedrørende de pligter og beføjelser, der i fredningskendelser, -overenskomster, -deklarationer o. lign. er henlagt ilt fredningsplanudvalget

- 1) fastsætte nærmere regler om den fremtidige varetagelse af beføjelserne og pligterne samt
- 2) bestemme, hvilke fredningsmyndigheder der skal varetage beføjelser og pligter i henhold til særlige fredningskendelser m. v.

Stk. 2. De beføjelser, der er tillagt fredningsplanudvalgene ved konfirmerede fundatser for legater, fonde m. v., udøves af fredningsstyrelsen, medmindre miljøministeren træffer anden bestemmelse.

§ 4.

Stk. 1. Amtsrådet, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, indtræder i vedkommende fredningsplanudvalgs sted i de frednings sager, der er rejst af fredningsplanudvalget før 1. januar 1979.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om, i hvilket omfang lovens regler skal finde anvendelse på frednings sager, der er rejst før 1. januar 1979.

Stk. 3. Miljøministeren kan i øvrigt fastsætte nærmere overgangsregler.

Erlendsson.

/ Søren B. Jørgensen.